

JOURNAL OF SOCIAL AND HUMANITIES SCIENCES RESEARCH

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Open Access Refereed e-Journal & Refereed & Indexed

Article Type	Research Article	Accepted / Makale Kabul	22.12.2019
Received / Makale Geliş	11.11.2019	Published / Yayınlanma	26.12.2019

MESLEK YÜKSEKOKULUNDA GÖREVLİ ÖĞRETİM ELEMANLARIN DİJİTALLEŞME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ “KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ”

INVESTIGATION OF THE DIGITIZATION LEVELS OF ACADEMIC STAFF IN VOCATIONAL SCHOOL “KOCAELI UNIVERSITY CASE”

Doç. Dr. Öznur GÖKKAYA

Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Yönetim ve Organizasyon Bölümü,
Kocaeli / TÜRKİYE, ORCID: 0000-0001-6290-8098

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.1701>

Reference: Gökkaya, Ö. (2019). Meslek yüksekokulunda görevli öğretim elemanların dijitalleşme düzeylerinin incelenmesi “Kocaeli Üniversitesi örneği”. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 6(47), 4383-4386.

ÖZET

Akademisyenlerin eğitim-öğretim sürecinde, akademik çalışmalarında ve sosyal yaşamlarında bilişim teknolojilerini ve dijital teknolojileri ne derece kullandıkları, hayatlarında dijital teknolojilere ne derecede yer ayırdıkları ve bu teknolojiler hakkında düşüncelerinin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın amacı, meslek yüksekokulunda görevli öğretim elemanların dijitalleşme düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmanın verileri Kocaeli Üniversitesi'ne bağlı 3 meslek yüksekokulunda görevli 48 öğretim elemanından toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Koç (2018) tarafından geliştirilen akademisyen dijitalleşme ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 16.0'da değerlendirilmiştir. Meslek Yüksekokulunda görevli öğretim elemanlarının dijitalleşme düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Meslek yüksekokulu, akademik dijitalleşme, öğretim elemanı

ABSTRACT

It is of great importance to determine the extent to which academicians use information technologies and digital technologies in their education and training process, their academic studies and social lives, and how much space they devote to digital technologies in their lives and their thoughts on these technologies.

The aim of this research is to determine the digitalization levels of the faculty members in vocational schools. The data of the research were collected from 48 faculty members working in 3 vocational schools of Kocaeli University. In the research, academic digitization scale developed by Koç (2018) was used as a data collection tool. The data were evaluated in SPSS 16.0. It was concluded that the digitalization levels of the instructors working at the Vocational School were high.

Keywords: Vocational school, academic digitization, teaching staff

1. GİRİŞ

Değişim dönüşüm yapıları ekseninde küreselleşmenin dünden bugüne teknoloji ve eğitim yapıları mercek altına alındığında; bu değişim ve dönüşümün yükseköğretim yapısını ve öğretim uygulamalarındaki değişimi belirlediğine vurgu yapılmakta olduğunu görürüz (Gülbahar, 2012). Elde edilecek bilgiler ışığında küresel dünyanın sürdürülebilir teknoloji gelişmelerini takip edebilmek, bu gelişmelere yetişmek için yapılan çalışmaların yöntem-tekniklerinin öğrenilmesi, eksik veya hatalı kısımlarının tespit edilmesi, derecelendirme açısından hangi alan veya boyutlarda teknoloji kullanımının olduğu, akademisyenlerin demografik özellikleri ile teknoloji kullanım bilgileri arasındaki ilişkilerin ve akademisyenlerin nasıl yönlendirilmesi gerektiğinin belirlenmesi önem taşımaktadır (Koç, 2018). Gelişen dünyaya ve insanların bu dünya değişim – dönüşümlerine uyum sağlamalarında üniversitelerin

belirleyici ve önemli bir etken olduğu düşünüldüğünde yükseköğretim kurumlarında ve akademisyenlerde dijitalleşme düzeylerinin belirlenmesi önem taşımaktadır.

Turan ve Çolakoğlu tarafından 2008 yılında yapılan çalışmada öğretim elemanlarının eğitim hayatlarında teknolojiyi kabul etme ve kullanma oranları incelenmiştir. Çalışma sonucunda teknoloji kullanımının Türkiye’de yükseköğrenimin gelişmesine ve eğitim ve öğretimde verimlilik artışını sağlayacağı vurgulanmak ile birlikte gelişmiş ülkeleri yakalamak için olumlu ve önemli katkısı olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışma özelinde; akademik anlamda üzerinde çok fazla durulmamış meslek yüksekokulu öğretim elemanlarının akademik dijitalleşme düzeyleri incelenmiştir. Araştırmayla Kocaeli Üniversitesi’ne bağlı meslek yüksekokullarında görev yapan akademisyenlerin akademik dijitalleşme düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

1. Meslek yüksekokullarında görevli akademisyenlerin akademik dijitalleşme düzeyleri nedir?
2. Meslek yüksekokullarında görevli akademisyenlerin akademik dijitalleşme düzeyleri demografik değişkenlere göre farklılaşmakta mıdır?

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, tarama modeli uygulanmıştır. Bu anket yöntemi ile elde edilen bilgiler kullanılarak sonuca ulaşılmıştır. Veriler, elektronik olarak SPSS 16.0 yazılımına aktarılmıştır. Verilerin analizinde yüzde, frekans, aritmetik ortalama kullanılmıştır. Meslek yüksekokulunda görevli öğretim elemanlarının akademik dijitalleşme düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, Koç (2018) tarafından geliştirilen Akademisyen Dijitalleşme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte yer alan 15 maddenin güvenilirliğini belirlemeye yönelik yapılan analiz sonucunda Cronbach’s Alpha değeri 0.793 olarak bulunmuştur.

Araştırmanın çalışma grubunu; gönüllülük esasına dayalı olarak katılan Kocaeli Üniversitesi’ne bağlı 3 meslek yüksekokulunda görevli 48 öğretim elemanı oluşturmaktadır.

Öğretim elemanlarına ilişkin kişisel bilgiler Tablo 1’de özetlenmiştir.

Tablo 1. Araştırma Kapsamındaki Öğretim Elemanlarına İlişkin Demografik Bilgiler

		f	%
Cinsiyet	Kadın	19	39,5
	Erkek	29	60,5
Ünvan	Prof. Dr.	5	10,4
	Doç. Dr.	6	12,5
	Dr. Öğr. Üyesi	15	31,2
	Öğr. Gör.	22	45,9
Mesleki Deneyim	1-5 yıl	3	6,2
	6-10 yıl	8	16,6
	11-15 yıl	22	45,9
	15 yıl ve üstü	14	29,3
Bölüm	Teknik	17	35,4
	Sosyal	31	64,6
Toplam		48	100

Tablo 1’e göre araştırma kapsamında yer alan öğretim elemanlarının %39,5’i kadın, %60,5’i erkek öğretim elemanından oluşmaktadır. Ünvanı Prof. Dr olanlar %10,4, Doç. Dr % 12,5, Dr. Öğr. Üyesi %31,2 ve Öğr. Gör olanların ise %45,9 olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %45,9’u 11-15 yıl, %6,2’si 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip olduğu görülmüştür. Öğretim elemanlarının, görev yaptıkları bölüm açısından; teknik olanların %35,4, sosyal olanların ise %64,6 oranında olduğu görülmüştür.

3. BULGULAR

Bu kısımda meslek yüksekokulunda görevli öğretim elemanlarının dijitalleşme kullanım ve düzeylerinin cinsiyet, unvan, mesleki deneyim ve bölüm değişkenlerine göre değişip değişmediğini ortaya koyan bulgulara yer verilmiştir.

Tablo2. Öğretim Elemanlarının Dijitalleşme Düzeylerine İlişkin Maddelerin Aritmetik Ortalamaları

Madde	\bar{x}
Durum paylaşımı yaparım.	3,43
Gittiğim yerlerde konum paylaşımı yaparım.	3,29
Gün içerisinde sosyal medya hesaplarım açıktır.	3,74
Sosyal medya kullanımı dijital bilgi ve becerilerimi artırır.	3,21
Eğitim materyallerimi oluşturulmada dijital teknolojiden yararlanırım.	3,41
Benim için önemli verileri düzenli olarak yedeklerim.	3,54
Dijital teknolojilerin kullanım amacı bilgiye erişimi kolaylaştırmaktadır.	3,55
Genel kültürümü arttırmak-geliştirmek için web sitelerini kullanırım.	3,72
Öğrenme ortamlarında Bilgi-İletişim Teknolojileri (BİT) kullanılması öğrencinin daha iyi öğrenmesine yardımcıdır.	3,49
Bilgi-İletişim Teknolojilerinin öğrenmeyi daha ilginç hale getirdiğini düşünürüm.	3,47
Bilgi-İletişim Teknolojileri öğrenme ortamlarında kullanma daha motive edicidir.	3,32
İnternet üzerinden meslektaşlarıma yardım ederim (anket doldurma, dergi hakemliği, belge/bilgi paylaşımı vb.).	3,68
İnternet üzerinden meslektaşlarımla ortak çalışmalar yaparım (makale yazmak, bildiri hazırlamak, konferans vb.).	3,64
Eğitim süreçlerinde daha fazla Bilgi-İletişim Teknolojileri kullanılmalıdır.	3,78
Derslerimde uzaktan eğitim (sanal sınıf uygulaması vb.) kullanırım.	3,13
Toplam	3,49

Tablo 2’de akademik dijitalleşme düzeylerine ilişkin görüşler incelendiğinde, en yüksek ortalamanın “Eğitim süreçlerinde daha fazla Bilgi-İletişim Teknolojileri kullanılmalıdır.” ($\bar{x} = 3, 78$) ve en düşük ortalamanın “Derslerimde uzaktan eğitim (sanal sınıf uygulaması vb.) kullanırım.” ($\bar{x} = 3, 13$) olduğu bulunmuştur. Genel ortalamalar incelendiğinde ise akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerinin ($\bar{x} = 3,49$), yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Cinsiyet, Unvan, Mesleki Deneyim ve Bölüm Değişkenlerine Göre Dijitalleşme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Gruplar T Testi İle Varyans Analizi Sonuçları

Değişkenler		\bar{x}	ss	p	t
Cinsiyet	Kadın	3,45	,341	,112	,721
	Erkek	3,52	,323		
Bölüm	Teknik	3,72	,421	,011*	-2,438
	Sosyal	3,28	,458		
Değişkenler		\bar{x}	ss	F	p
Unvan	Prof. Dr.	3,41	,321	,698	,229
	Doç. Dr.	3,52	,314		
	Dr. Öğr. Üyesi	3,48	,319		
	Öğr. Gör.	3,55	,322		
Mesleki Deneyim	1-5 yıl	3,68	,405	4,042	,007*
	6-10 yıl	3,53	,313		
	11-15 yıl	3,39	,356		
	16 yıl ve üstü	3,24	,422		

*p<0,05

Tablo 3’teki bulgular, öğretim elemanlarının dijitalleşme düzeylerine yönelik görüşlerinin, bölüm [t=2,438, p=.01] değişkenine göre farklılaştığını göstermektedir. Bu farklılığın bölümü teknik olan grup lehine olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretim elemanlarının dijitalleşme düzeylerine yönelik görüşlerinin; mesleki deneyim değişkenine [F=4,042, p=.007] göre de farklılaştığı bulunmuştur. Bu farkın mesleki deneyimi 1-5 yıl olanlar lehine olduğu görülmüştür. Öğretim elemanlarının dijitalleşme düzeylerine yönelik görüşlerinin ise; cinsiyet ve unvan değişkenlerine göre istatistiki olarak farklılaşmadığı görülmüştür.

4. SONUÇ

Bu çalışmada akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerine ilişkin görüşleri incelendiğinde eğitim-öğretim sürecinde, akademik çalışmalarında ve sosyal yaşamlarında bilişim teknolojilerini ve dijital teknolojileri

kullandıkları görülmüştür. Ulaşılan bu bulgular öğretim elemanlarının akademik dijitalleşme düzeylerine ilişkin görüşlerinin puan ortalamalarının yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Öğretim elemanlarının dijitalleşme düzeylerine yönelik görüşlerinin bölüm ve mesleki deneyim değişkenlerine göre farklılaştığı bulunmuştur. Öğretim elemanlarının dijitalleşme düzeylerine yönelik görüşlerinin; cinsiyet ve unvan değişkenlerine göre istatistiki olarak farklılaşmadığı görülmüştür. Erkek öğretim elemanlarının, kadın olanlara göre, unvanı öğretim görevlisi olanların diğer unvanlara göre dijitalleşme düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Üniversitelerin gelişimlerinin incelenmesinde dijitalleşme süreçlerinin değerlendirilmesi çok önemli bir yer tutmaktadır.

KAYNAKÇA

GÜLBAHAR, Y. (2012). *E-Öğrenme* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

KOÇ, P. (2018). *Akademisyen Dijitalleşme Ölçeğinin Geliştirilmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

TURAN, A. H. ve ÇOLAKOĞLU, B. E. (2008). Yüksek öğrenimde öğretim elemanlarının teknoloji kabulü ve kullanımı: Adnan Menderes Üniversitesinde ampirik bir değerlendirme. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 9(1), 106-121.